

UCHWAŁA NR
RADY MIEJSKIEJ W WIELENIU
z dnia 2026 r.

w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Wspierania Rodziny w gminie Wieleń na lata 2026-2028

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 w związku z art. 7 ust. 1 pkt.6 a ustawy z dnia 8 marca o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2025r. poz.1153 z późn. zm.) oraz art. 176 pkt 1 i art. 179 ust. 2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2025 r. poz. 49 z późn. zm.) Rada Miejska w Wieleń uchwala, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się Gminny Program Wspierania Rodziny w gminie Wieleń na lata 2026-2028, jak w załączniku do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Wieleń.

§ 3. Uchwała obowiązuje z dniem podjęcia.

**GMINNY PROGRAM WSPIERANIA RODZINY
NA LATA 2026-2028 GMINY WIELEŃ**

I. WPROWADZENIE

Rodzina jest podstawową komórką społeczną oraz naturalnym środowiskiem rozwoju wszystkich jej członków. Jest ona pierwszym i najważniejszym środowiskiem, w którym kształtuje się osobowość dziecka. Rodzina oddziałuje na dziecko przekazując mu system wartości oraz tradycje. Dokonujące się zmiany społeczne i gospodarcze niosą ze sobą wiele skutków pozytywnych, ale niestety również i negatywnych, które przyczyniają się do rozpadu rodziny. Działania służb i instytucji powołanych do pracy na rzecz dobra rodziny i dziecka powinny być zintegrowane ponieważ problemy występujące w rodzinie są złożone i wymagają interdyscyplinarnej współpracy. Choroba alkoholowa rodziców, przemoc w rodzinie, niewydolność w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych, wypadki losowe to główne problemy dezorganizujące życie rodzin. Różnorakie formy wsparcia na rzecz rodziny problemowej należy docenić i ciągle udoskonalać. Zamiast zastępować i wyręczać rodzinę w wypełnianiu jej roli, należy ją przede wszystkim wspierać, wspomagać aby przywrócić jej prawidłowe funkcjonowanie. Wsparcie rodziny powinno być wczesne i mieć charakter profilaktyczny. Główną zasadą powinna być zasada pomocniczości. Działania przyniosą najlepszy efekt gdy będą odbywać się za zgodą rodziny i z jej aktywnym udziałem. Praca z rodziną powinna być prowadzona przez odpowiednio przygotowaną kadrę, winna być kompleksowa i obiektywna. System wsparcia powinien obejmować zarówno rodziny biologiczne jak i zastępcze. Gdy zaistnieje konieczność umieszczenia dziecka w rodzinie zastępczej, podstawowym celem pracy z rodziną biologiczną będzie jak najszybszy powrót do rodziny biologicznej.

Zgodnie z art. 176 pkt 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej do zadań własnych gminy należy m.in. opracowanie i realizacja trzyletniego gminnego programu wspierania rodziny.

W świetle założeń ustawy pomoc dziecku i rodzinie powinna mieć charakter interdyscyplinarny i być udzielana przez właściwych specjalistów w ramach zintegrowanego, lokalnego systemu. Ważne jest, by działania i decyzje względem rodziny były podejmowane przy współpracy wyspecjalizowanych instytucji (pomoc społeczna, szkoła, Sąd, policja). Konsekwencją powyższego zapisu jest wprowadzenie Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2025-2028 opracowanego w oparciu o ustawę z dnia 9 czerwca 2011 r. o wsparciu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Program jest strategicznym dokumentem Gminy Wieleń mającym na celu zbudowanie spójnego systemu pomocy rodzinie wykorzystując zasoby gminne.

Realizowane w ramach Programu zadania będą koncentrować się nie tylko na dziecku, ale na całej rodzinie przywracając jej zdolność do prawidłowego wypełniania ról opiekuńczych i wychowawczych.

II. PODSTAWA PRAWNA PROGRAMU

Opracowanie Programu oraz jego wdrażanie będzie realizowane w oparciu o następujące przepisy prawne:

- 1) ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej;
- 2) ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej;
- 3) ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej;
- 4) ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi;
- 5) ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii;
- 6) ustawa z dnia 5 grudnia 2014 r. o Karcie Dużej Rodziny;
- 7) ustawa z dnia 07 września 1991 r. o systemie oświaty;
- 8) ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe;
- 9) ustawa z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych;
- 8) ustawa z dnia 07 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów;
- 9) ustawa z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci;
- 10) ustawa z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”;
- 11) ustawa z dnia 08 marca 1990 r. o samorządzie gminnym;
- 12) ustawa z dnia 20 marca 2025 r. o rynku pracy i służbach zatrudnienia;
- 13) ustawa z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych;
- 14) ustawa z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie;
- 15) inne ustawy oraz pozostałe akty prawa o zasięgu krajowym i lokalnym dotyczące samorządu, w tym działalności ośrodka pomocy społecznej.

III. DIAGNOZA SPOŁECZNA RODZIN ZAMIESZKUJĄCYCH NA TERENIE GMINY WIELEŃ

Według definicji wskazanej w art. 6 ust. 14 ustawy o pomocy społecznej rodzina określana jest jako „osoby spokrewnione lub niespokrewnione pozostające w faktycznym związku, wspólnie zamieszkujące i gospodarujące”.

Z analiz danych sprawozdawczych prowadzonych przez Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Wieleniu wynika, że niezbędna jest praca w zakresie wsparcia rodzin z Gminy Wielień na różnych płaszczyznach.

Poniższe tabele obrazują liczbę mieszkańców Gminy Wielień (tab. 1) oraz liczbę rodzin korzystających z pomocy społecznej w latach 2023-2025 z wyszczególnieniem liczby posiadanych przez nich dzieci (tab.2).

Tab.1 Liczba ludności zamieszkalej na terenie Gminy Wielień w latach 2023-2025

<i>Liczba ludności zamieszkalej na terenie Gminy Wielień w latach 2023-2025</i>		
<i>Rok 2023</i>	<i>Rok 2024</i>	<i>Rok 2025</i>
11 480	11 346	11 198

Źródło: dane statystyczne ewidencji ludności Urzędu Miejskiego w Wieleniu

Gminę Wielień na dzień 31.12.2025 roku zamieszkiwało 11 198 mieszkańców. Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Wieleniu na dzień 31.12.2025 roku objął wsparciem 359 rodzin, w tym 719 osób w rodzinach (tab. 2)

Tab. 2 Liczba rodzin korzystających z pomocy społecznej w latach 2023-2025

<i>Rok</i>	<i>Ogółem rodzin</i>	<i>Liczba osób w rodzinach</i>	<i>Rodziny z 1 dzieckiem</i>	<i>Rodziny z 2 dzieci</i>	<i>Rodziny z 3 dzieci</i>	<i>Rodziny z 4 dzieci i więcej</i>
2023	292	685	28	27	18	17
2024	344	722	33	19	21	13
2025	359	719	60	24	26	17

Źródło: dane własne M-GOPS w Wieleniu

Analizując ilość osób objętych wsparciem systemu pomocy społecznej w stosunku do liczby mieszkańców Gminy Wielień, pomocą objęto 6,42 % mieszkańców.

Ustawa o pomocy społecznej nakłada na gminę obowiązek udzielania pomocy osobom i rodzinom znajdującym się w trudnej sytuacji życiowej. Jak widać z

przedstawionej tabeli zaczyna wzrastać liczba rodzin korzystających z pomocy społecznej w porównaniu do roku 2024 , jednakże liczba osób spadła o 3 osoby.

Z powyższej tabeli wynika, że najliczniejszą kategorię stanowią rodziny z jednym dzieckiem, najmniejszą – rodziny wielodzietne z czwórką dzieci i więcej.

Dane uwidaczniają, że zaczyna wzrastać liczba rodzin , które korzystają z pomocy społecznej. Mimo programu 800+ i innych programów rządowych z roku na rok zmniejsza się demografia ,a co za tym idzie liczba mieszkańców naszej Gminy.

Rodziny korzystające z pomocy społecznej borykają się z różnymi problemami, które najczęściej wynikają z ubóstwa, bezrobocia, bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych, przemocy stosowanej w rodzinach oraz choroby alkoholowej.

Poniższa tabela obrazuje liczbę rodzin korzystających z pomocy społecznej z podziałem na rodzaj trudnej sytuacji życiowej.

Tab. 3 Liczba rodzin korzystających z pomocy społecznej w latach 2023-2025 z podziałem na powody trudnej sytuacji życiowej.

Lp	Powód trudnej sytuacji życiowej	2023 rok	2024 rok	2025 rok
1.	Ubóstwo	134	143	144
2.	Bezrobocie	118	127	120
3.	Długotrwała lub ciężka choroba	145	181	216
4.	Niepełnosprawność	100	105	137
5.	Bezradność w sprawach opiekuńczo wychowawczych i prowadzeniu gospodarstwa domowego	35	28	34
6.	Rodziny niepełne	20	14	21
7.	Rodziny wielodzietne	7	5	6
8.	Przemoc domowa	7	11	11
9.	Alkoholizm	49	56	64

Źródło: dane własne M-GOPS w Wieleniu

Jak pokazują dane w powyższych tabelach najwięcej rodzin korzystało z pomocy społecznej z powodu długotrwałej choroby, na drugim miejscu plasuje się Bezrobocie i zaraz za nim niepełnosprawność.

Bezradność w sprawach opiekuńczo wychowawczych i prowadzeniu gospodarstwa domowego w porównaniu do roku poprzedniego wzrosła. W 2025 r. w stosunku do roku 2024 bezradność w rodzinach wzrosła o około 82,35 %.

Analizując dane Ośrodka należy stwierdzić, że w danej rodzinie występuje korelacja powodów przyznawania pomocy.

Pracownicy socjalni skupiają się na długotrwałej pracy socjalnej, która pozwala rodzinom poradzić sobie samym z trudnymi sytuacjami życiowymi.

Tab. 4 Praca socjalna świadczona w MGOPS w Wieleniu w latach 2023-2025

Rok	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach
2023	528	979
2024	468	1322
2025	589	1386

Źródło: dane własne M-GOPS w Wieleniu

Pracownicy socjalni oraz asystenci rodziny realizują szereg zadań wynikających z Ustawy o pomocy społecznej i Ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, których celem jest dbanie o rodzinę jako naturalne środowisko wychowawcze. Na bieżąco monitorują sytuację rodzin z terenu Gminy, szczególnie uwzględniając rodziny, w których istnieje zagrożenie umieszczenia dziecka w pieczy zastępczej. W razie potrzeby pomagają w rozwiązywaniu wszelkich sytuacji kryzysowych tak, aby rodzina mogła prawidłowo funkcjonować.

Tutaj należy uwzględnić również pracę asystenta rodziny. Poniższa tabela prezentuje liczbę rodzin objętych wsparciem asystenta rodziny w gminie Wieleń w latach 2023-2025.

Tab. 5 Liczba rodzin objętych wsparciem asystenta rodziny w Gminie Wieleń w latach 2023-2025

Rok	Liczba rodzin	Liczba dzieci w rodzinach
2023	24	75
2024	28	71
2025	29	86

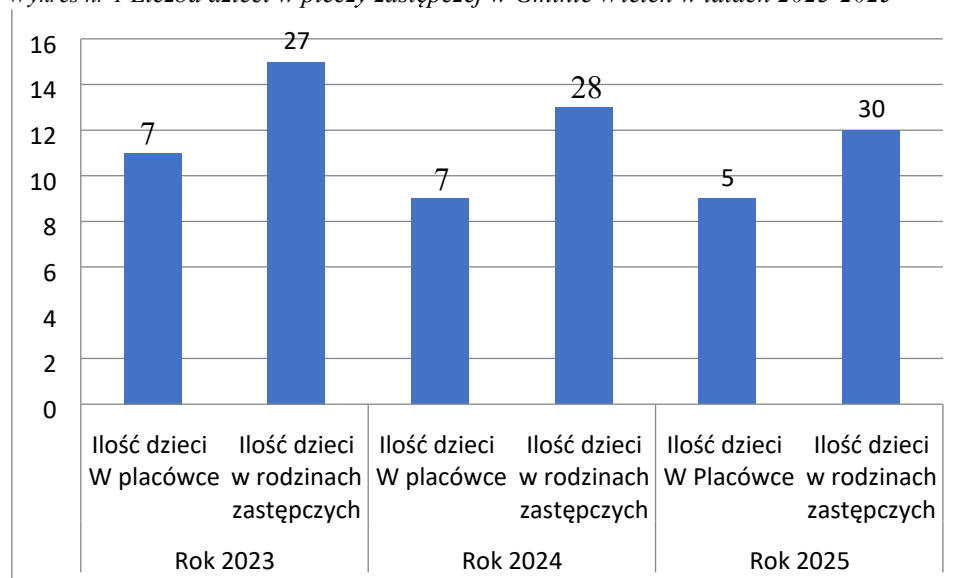
Źródło: dane własne M-GOPS w Wieleniu

Jak wynika z powyższych danych liczba dzieci objętych pomocą asystenta rodziny wzrosła w porównaniu do roku 2024 o około 82,56 %. Wzrost ten wynika w znaczącej mierze z tego, iż rodziny spełniały przesłanki wymagane do samodzielnego funkcjonowania, a więc cel pracy asystenta z tymi rodzinami został osiągnięty.

Asystent ma za zadanie pomóc zmienić stosunek osób zmarginalizowanych do własnej sprawczości, zwiększyć ich poczucie wpływu na swoje życie, nadrzędnym zaś celem jest podejmowanie działań na rzecz rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych. Tutejszy Ośrodek zatrudnia 2 asystentów rodziny w systemie zadaniowego czasu pracy. Liczba rodzin z którymi jeden asystent może w tym samym czasie pracować jest uzależniona od stopnia trudności i wykonywanych zadań, jednak nie może przekroczyć 15 –tu rodzin. Na uwagę zasługuje fakt, że wspieranie rodziny jest prowadzone za jej zgodą i aktywnym udziałem, z uwzględnieniem zasobów własnych oraz źródeł wsparcia finansowego. W sytuacjach gdy rodzice nie są w stanie lub nie chcą sprawować opieki nad własnym dzieckiem, w pierwszej kolejności dziecko umieszcza się w rodzinnej pieczy zastępczej. Umieszczenie dziecka w instytucjonalnej pieczy zastępczej następuje dopiero po wykorzystaniu wszystkich możliwych rodzinnych form opieki.

W sytuacji, gdy rodzice zostają trwale lub czasowe pozbawieni praw rodzicielskich lub te prawa zostają im ograniczone, Sąd postanawia o ustanowieniu nad dzieckiem opieki zastępczej poprzez umieszczenie go poza rodziną biologiczną. Rodziny zastępcze zapewniają dzieciom całodobową opiekę i wychowanie, jednak pobyt w nich jest jedynie tymczasowy. Poniższy wykres przedstawia liczbę rodzin zastępczych w Gminie Wielen w latach 2023-2025

Wykres nr 1 Liczba dzieci w pieczy zastępczej w Gminie Wielen w latach 2023-2025

Źródło: MGOPS Wielen

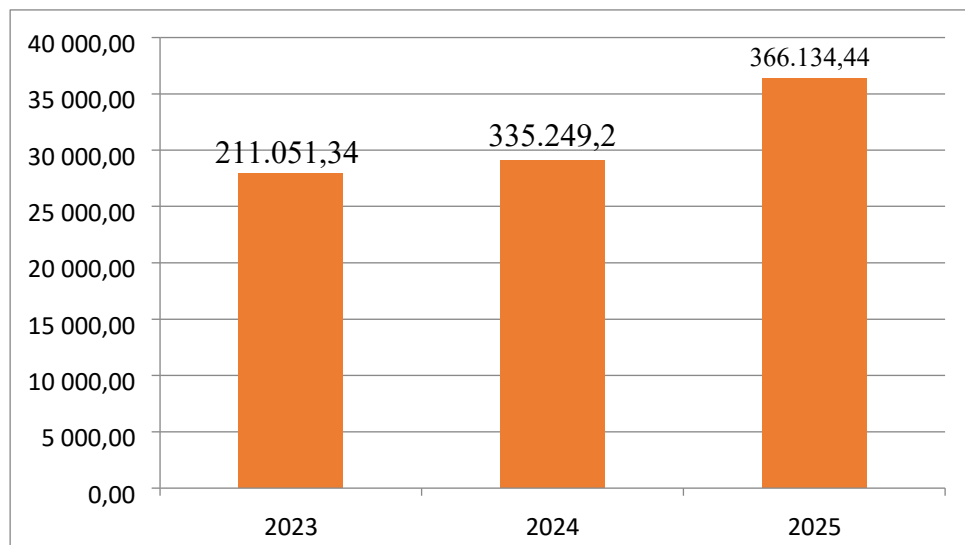
Z powyższych danych wynika, że liczba dzieci w pieczy zastępczej w latach 2024-2025 utrzymuje się na tym samym poziomie. Jednakże 2 dzieci, które w roku 2024 były w

rodzinie zastępczej postanowieniem Sądu Rejonowego w Trzciance zostały umieszczone w Placówce Opiekuńczo-wychowawczej.

Rodzina zastępcza jest pomocą zarówno dla dzieci, jak i ich rodziców, daje szansę na reintegrację, pozwala – poprzez zastępstwo w najważniejszej z ról społecznych rozwiązać sprawy konfliktowe i trudne, zrozumieć istotę problemów występujących w rodzinie. Celem ich jest wzmocnienie rodzin naturalnych i dążenie do powrotu do nich dzieci.

Gmina Wielen współfinansowała koszty związane z pobytem dzieci w pieczy zastępczej. Zestawienie kosztów obrazuje wykres nr 2.

Wykres nr 2. Koszty poniesione przez Gminę Wielen za pobyt dzieci w pieczy zastępczej w latach 2023-2025

Źródło: dane własne MGOPS w Wieleniu

W przypadku problemów rodziny związanych z przemocą fizyczną lub psychiczną wszczyna się procedurę „Niebieskie Karty”.

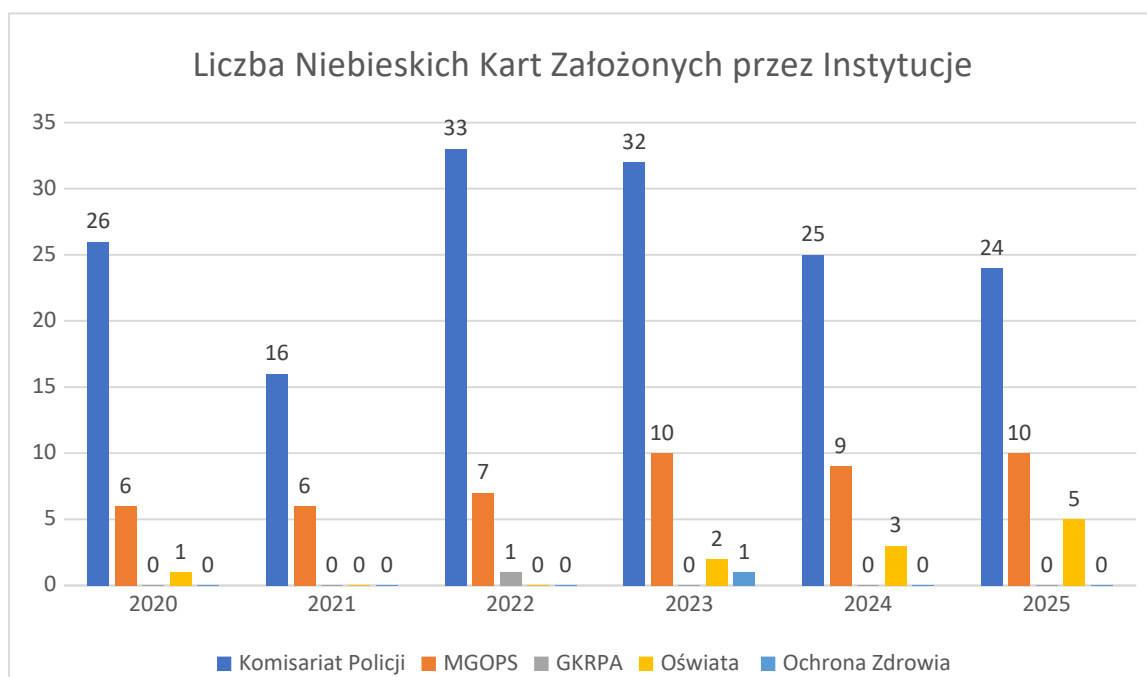
Procedura „Niebieskie Karty” to skoordynowany system pomocy dla osób, które doznają przemocy domowej. Jest pomocą w zapewnieniu rodzinie bezpieczeństwa; wsparcie w rozwiązaniu trudnej sytuacji (nie tylko związanej z przemocą, ale np. w uniezależnieniu się od sprawcy w kwestiach materialnych, zawodowych, mieszkaniowych; zapewnia również pomoc psychologiczną, prawną lub inną) obejmuje m.in. monitoring zmieniającej się sytuacji, podejmowanie przez specjalistów działań mających na celu zmianę zachowania sprawcy, poczynając od uświadomienia sprawcy konsekwencji stosowania przemocy.

Poniższa tabela obrazuje liczbę rodzin objętych powyższą procedurą w latach 2023-2025

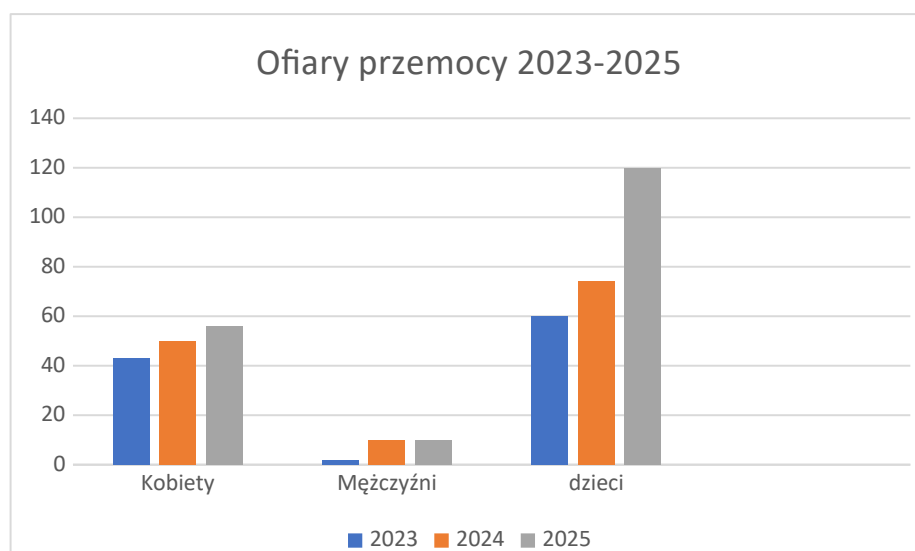
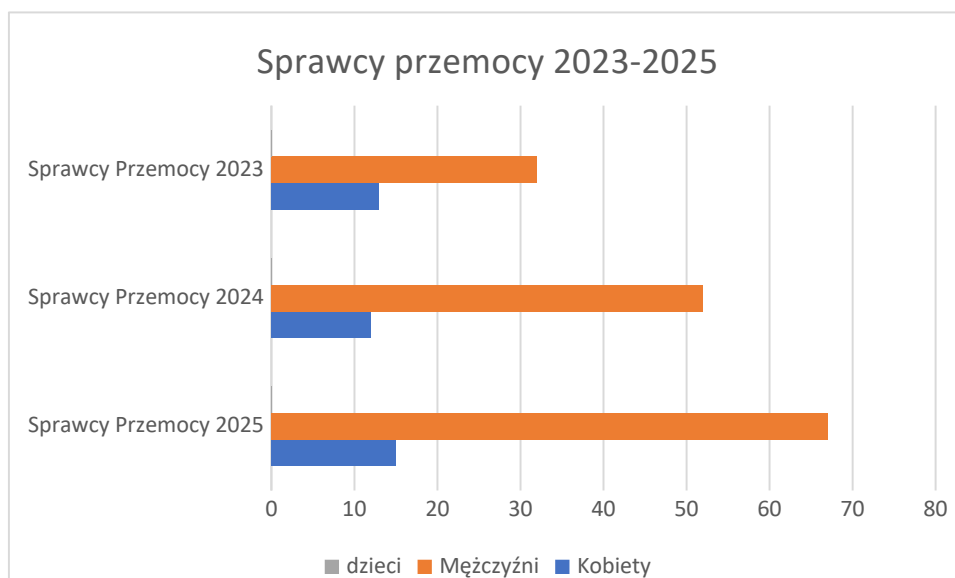
Tab.6 Liczba rodzin objętych procedurą „Niebieskie Karty” w Gminie Wielen w latach 2023-2025

Liczba rodzin objętych procedurą „Niebieskie Karty” w Gminie Wielen w latach 2023-2025			
Rok	2023	2024	2025
Liczba	53	57	69

Źródło: dane własne M-GOPS w Wieleniu

Dane uwidaczniają, że liczba rodzin objętych procedurą „Niebieskie Karty” z roku na rok rośnie. Na przełomie trzech lat zauważalna jest tendencja skokowa w liczbie wszczętych procedur. Z analizy powyższego wykresu wynika, że procedurę „Niebieskie Karty”, podobnie jak w roku ubiegłym, rozpoczynają przede wszystkim przedstawiciele Komisariatu Policji w Wieleniu (61,54 %), co zasadniczo wiąże się z działaniami policjantów w ramach interwencji domowych. Drugą co do wielkości grupą wszczynającą procedurę byli pracownicy Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Wieleniu (25,64%) którzy poprzez bezpośredni kontakt z rodziną - w jej środowisku mają możliwość diagnozowania występujących w niej problemów.

Analizując dane zawarte w tabeli zauważa się, że zdecydowaną większość wśród sprawców przemocy w rodzinie stanowią mężczyźni. Ofiarami przemocy natomiast są najczęściej kobiety i dzieci. Zatem przede wszystkim do kobiet i dzieci należy kierować ofertę przeznaczoną dla ofiar przemocy (pomoc psychologiczną, prawną, grupy wsparcia, schronienie itp.), natomiast dla mężczyzn organizować działania w postaci programów korekcyjno-edukacyjnych i innych, mających na celu pozytywną zmianę dotychczasowych zachowań, których na terenie gminy Wieleń i okolicy brakuje.

IV. ORGANIZACJA WSPIERANIA RODZINY

Obowiązek wspierania rodziny oraz organizacja pieczy zastępczej w zakresie ustawowym spoczywa na jednostkach samorządu terytorialnego oraz na organach administracji

rządowej. Ustawa określa podział kompetencji, w tym działań i zadań pomiędzy samorządami, który przedstawia się następująco:

<i>GMINA</i>	<i>POWIAT</i>
• profilaktyka – wspieranie rodziny, • asystent rodziny, • placówki wsparcia dziennego, • rodziny wspierające, • inne podmioty lub instytucje działające na rzecz dziecka i rodziny.	• piecza zastępcza i instytucjonalna, • usamodzielnienie pełnoletnich wychowanków • pieczy zastępczej, • adopcje, • rodziny zastępcze i rodzinne domy dziecka, • placówki opiekuńczo – wychowawcze, • usamodzielnienie, • organizator rodzinnej pieczy zastępczej (koordynator), • rodziny pomocnicze.

Zadaniem ustawowym Gminy jest wprowadzenie asystenta rodziny do bezpośredniej pracy z rodziną przeżywającą trudności. Asystent rodziny zajmuje się wyłącznie pomocą i pracą z rodziną. Celem pracy asystenta jest osiągnięcie przez rodzinę podstawowego poziomu stabilności życiowej, która umożliwi jej wychowanie dzieci. Jego głównym zadaniem jest niedopuszczenie do oddzielenia dzieci od rodziny oraz podjęcie działań zmierzających do zażegnania kryzysu w rodzinie. Nienormowany i elastyczny czas pracy asystenta rodziny służyć ma realnym potrzebom i rytmowi życia rodziny. Rolą asystenta rodziny nie jest powielanie pracy pracownika socjalnego, którego zadanie polega między innymi na systematycznej diagnozie środowisk zagrożonych wykluczeniem i udzielanie im odpowiedniego wsparcia. Asystent rodziny kierowany jest do pracy tylko z tymi rodzinami, w których sytuacja dziecka małoletniego wymaga wsparcia zewnętrznego. Koniec asystentury ustaje wówczas gdy rodzina osiągnie samodzielność i prawidłowo wykonuje funkcje opiekuńczo – wychowawcze.

Państwo nie może zastępować działań poszczególnych osób czy rodzin, które powinny własnymi siłami i środkami zaspokajać potrzeby egzystencjalne. Może natomiast, pomagać wówczas, gdy osoby te nie są w stanie samodzielnie przezwyciężyć trudnej sytuacji życiowej w jakiej się znalazły.

Misją pracy pracowników pomocy społecznej jest umożliwienie każdemu potrzebującemu pomocy w rozwoju swojego potencjału i zapobieganie dysfunkcjom poprzez promowanie społecznych zmian w celu skutecznego rozwiązywania problemów.

V. ZASOBY GMINY

Cele i zadania Programu powinny być realizowane przez instytucje o zasięgu gminnym i powiatowym, do których zadań należy praca z rodziną i dzieckiem.

Program wspierania rodziny na lata 2026-2028 będzie służył realizacji gminnej polityki rodzinnej. Działania na rzecz dziecka i rodziny realizują instytucje opisane w poniższej tabeli.

Tabela nr 4. Instytucje realizujące działania na rzecz dziecka i rodziny w Gminie Wieleń:

1. Samorządowa Administracja Oświatowa Wieleń	Dowozy dzieci do szkół, przyznawanie i wypłacanie stypendiów,
2. Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Wieleniu ul. Międzyleska 4; 64-730 Wieleń	Praca socjalna, pomoc psychologiczna, pomoc finansowa, rzeczowa, dożywianie dzieci w szkołach, aktywizacja społeczno-zawodowa, wspieranie aktywności lokalnej, poradnictwo psychologiczne, prawne,
3. Gminna Komisja Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Wieleń	Wsparcie psychologiczne, przygotowywanie i realizowanie programów profilaktycznych i edukacyjnych wspierających wychowanie dzieci, młodzieży, organizacja wypoczynku letniego, poradnictwo psychologiczne, prawne, - przeciwdziałanie problemom dotyczącym nadużywania alkoholu.
4. Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie przy MGOPS w Wieleniu, ul. Międzyleska 4; 64-730 Wieleń	Wsparcie i pomoc rodzinom w przezwyciężeniu problemu przemocy domowej,
5. Placówki oświatowo- wychowawcze z terenu gminy Wieleń: – 6 Szkół Podstawowych z oddziałami przedszkolnymi; – 1 Zespół Szkół ; – 1 Gminne Przedszkole;	Działalność edukacyjno- wychowawcza, wsparcie pedagogiczne, psychologiczne dla rodziców i dzieci przy współpracy z PPP, realizacja programów edukacyjnych.
6. Placówki służby zdrowia	Działalność w zakresie profilaktyki i opieki zdrowotnej
7. Parafie z terenu gminy	Działalność charytatywna, pomoc

	finansowa, organizowanie wypoczynku przy współpracy Stowarzyszenia CARITAS
--	--

W Gminie Wieleń funkcjonuje szeroki wachlarz form pomocy dla dziecka i rodziny ze strony powyższych instytucji. Są to zarówno poradnictwa jak i konkretne usługi, które wspierają zwalczanie bezradności opiekuńczo-wychowawczej, zajmują się profilaktyką, walką z sytuacjami kryzysowymi, nałogami itp. Instytucje wspierają i pomagają, w stworzeniu optymalnych warunków do wychowywania dzieci w środowisku rodziny biologicznej.

VI. CELE GŁÓWNE I SZCZEGÓŁOWE PROGRAMU:

Ogólnym celem Programu jest skuteczne wspieranie rodziców w wypełnianiu ich funkcji opiekuńczo-wychowawczych, który będzie osiągany przez realizację następujących celów szczegółowych:

- 1) Cel szczegółowy nr 1: Prowadzenie działalności profilaktycznej sprzyjającej umacnianiu rodziny i wypełnianiu przez nią roli opiekuńczo-wychowawczej.
- 2) Cel szczegółowy nr 2: Zapewnienie rodzinom zagrożonym umieszczeniem w pieczy zastępczej pomocy w przezwyciężeniu problemów opiekuńczo-wychowawczych.
- 3) Cel szczegółowy nr 3 : Podejmowanie działań na rzecz powrotu dziecka do rodziny naturalnej.

Nr działania	Nazwa działania	Podmiot realizujący	Wskaźniki realizacji	Czas realizacji
Cel szczegółowy nr 1: Prowadzenie działalności profilaktycznej sprzyjającej umacnianiu rodziny i wypełnianiu przez nią roli opiekuńczo-wychowawczej.				
1.1.	Realizacja programów mających na celu podnoszenie kompetencji opiekuńczo wychowawczych rodziców.	Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Wieleniu/ Poradnia psychologiczno-pedagogiczna (Szkoła dla rodziców)	Liczba osób.	2026-2028 według potrzeb
1.2.	Wspieranie rodziców w wychowaniu i edukacji dzieci oraz zagospodarowaniu czasu wolnego dzieci i młodzieży.	Instytucje opiekuńczo wychowawcze (przedszkola) Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej Miejsko-Gminny Ośrodek Kultury	Liczba dzieci	2026-2028 według potrzeb

		Szkoły Organizacje Pozarządowe Centrum wolontariatu		
1.3.	Rozwijanie systemu ulg skierowanych do rodzin, w tym wielodzietnych i promocja modelu rodziny wielodzietnej- Karty dużej rodziny	Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Wieleniu	Liczba przyznanych Kart	2026-2028
1.4.	Wspieranie finansowe rodzin w wychowywaniu dzieci zgodnie z ustawą z dnia 11 lutego 2016r. o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci.	Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Wieleniu	Liczba rodzin/dzieci	2026-2028
Cel szczegółowy nr 2: Zapewnienie rodzinom zagrożonym umieszczeniem w pieczy zastępczej pomocy w przezwyciężeniu problemów opiekuńczo-wychowawczych.				
2.1	Zabezpieczenie rodzinom pomocy socjalnej (świadczenia pieniężne i niepieniężne) oraz zatrudnienia wspomagane (prace społecznie użyteczne, Centrum Integracji Społecznej)	Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Wieleniu. Samorządowy zakład Budżetowy -CIS „Arka” Samorządowa administracja Oświatowa.	Liczba rodzin korzystających z pomocy społecznej, świadczeń rodzinnych i alimentacyjnych, dodatków mieszkaniowych, stypendium szkolnego. Liczba rodzin korzystających z zatrudnienia wspomagane. Liczba monitorowanych rodzin dysfunkcyjnych	2026-2028
2.2	Zabezpieczenie pomocy specjalistycznej w różnych obszarach (uzależnienia, przemoc domowa, niepełnosprawność).	Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Wieleniu Zespół Interdyscyplinarny ds. przeciwdziałania przemocy domowej. Gminny Ośrodek Profilaktyki i Promocji Zdrowia.	Liczba osób dorosłych objętych terapią. Liczba dzieci objętych terapią. Liczba porad: - psychologicznych - prawnych – socjalnych Liczba osób dorosłych, dzieci i młodzieży objętych terapią.	2026-2028 Wg. potrzeb

		Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	Liczba osób objętych postępowaniem.	
2.3	Zapewnienie możliwości szybszego dostępu do lokali komunalnych niezbędnych dla rodzin zagrożonych umieszczeniem dziecka w pieczy zastępczej.	Administracja Budynków Komunalnych	Liczba rodzin, które otrzymały lub zamieniły lokal komunalny w związku z zagrożeniem umieszczenia dziecka w pieczy zastępczej.	2026-2028 Wg. Potrzeb
2.4	Zapewnienie pomocy rodzinom w formie pracy z asystentem rodziny i obejmowanie pomocą rodziny wspierającej	Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Wieleniu	Liczb rodzin objętych pomocą asystenta rodziny. Liczba rodzin wspierających. Liczba rodzin objętych wsparciem rodziny wspierającej.	2026-2028 według potrzeb
2.5	Prowadzenie monitoringu sytuacji dziecka z rodziny dysfunkcyjnej po zakończeniu współpracy z asystentem rodziny	Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Wieleniu	Liczba rodzin objętych monitoringiem.	2026-2028
2.6	Rozwijanie interdyscyplinarnego podejścia do rozwiązywania problemów rodzin.	Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Wieleniu. Zespół Interdyscyplinarny ds. przemocy w rodzinie. Zespół ds. asysty rodziny	Liczba rodzin objętych procedurą Niebieska Karta. Liczba rodzin objętych asystentem rodziny	2026-2028 wg. Potrzeb
2.7	Prowadzenie programów dotyczących aktywizacji społecznej dla rodziców	Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Wieleniu. Poradnia psychologiczno-pedagogiczna	Liczba programów	2026-2028
2.8	Prowadzenie programów, spotkań integracyjnych dla dzieci z udziałem rodziców	Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Wieleniu. Nadnoteckie Centrum Kultury w Wieleniu. GKRPA	Liczba dzieci biorących udział w programach.	2026-2028 wg. Potrzeb
Cel szczegółowy nr 3 : Podejmowanie działań na rzecz powrotu dziecka do rodziny naturalnej.				

3.1	Współpraca z koordynatorem rodzinnej pieczy zastępczej.	Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Wieleniu. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Trzciance	Liczba wspólnie sporządzonych planów pracy z rodziną.	2026-2028
3.2	Udział w Zespołach ds. okresowej oceny sytuacji dziecka.	Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Wieleniu. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Trzciance	Liczba spotkań, zespołów	2026-2028
3.3	Interdyscyplinarne działania uwzględniające przyczyny umieszczania dziecka w pieczy zastępczej, w tym pomoc: socjalna specjalistyczne poradnictwo dostęp do mieszkań komunalnych. Zespół ds. asysty rodziny	Instytucje i organizacje działające na rzecz rodziny	Liczba dzieci, które powróciły do rodziny.	2026-2028

VII. ADRESACI PROGRAMU

Adresatami Programu są w szczególności:

- rodziny, w tym niewydolne wychowawczo, niezaradne życiowo,
- rodziny żyjące w ubóstwie, w tym dotknięte bezrobociem,
- rodziny dotknięte przemocą,
- dzieci i młodzież zagrożona niedostosowaniem społecznym,
- rodziny z problemem długotrwałej choroby i niepełnosprawności.

Program skierowany jest do wszystkich rodzin wychowujących dzieci na terenie Gminy Wielęń, w szczególności tych przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych oraz zagrożonych umieszczeniem dzieci w pieczy zastępczej. Adresatami Programu są rodziny, którym Sąd ograniczył władzę rodzicielską lub które zostały pozbawione władzy rodzicielskiej, a także tych których dzieci przebywają już w pieczy zastępczej. Odbiorcami Programu są również przedstawiciele instytucji i służb zaangażowanych w realizację zadań wynikających z ustawy o wspieraniu rodziny i pieczy zastępczej. Jego realizacja polegać będzie na zasadach współdziałania w koalicji z partnerami środowiska lokalnego, tj. instytucjami państwowymi, samorządowymi, służba zdrowia, organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami, które specjalizują się w działaniach

na rzecz dziecka i rodziny. Dzięki wspólnie podejmowanym działaniom dopracowane zostaną odpowiednie warunki i możliwości do wszechstronnej i skutecznej pomocy rodzinie i zostanie zbudowana platforma wymiany doświadczeń i dobrych praktyk.

VIII. REALIZATORZY PROGRAMU

- Miejsko - Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Wieleniu,
- Zespół do spraw asysty rodzinnej,
- Urząd Miejski w Wieleniu,
- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania przemocy domowej,
- Placówki oświatowe,
- Organizacje pozarządowe.

Partnerzy uczestniczący w realizacji Programu:

- Komisariat Policji w Wieleniu,
- Sąd Rodzinny i Nieletnich w Trzciance,
- Kuratorzy Sądowni,
- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Trzciance,
- Poradnie psychologiczno – pedagogiczne,
- Placówki służby zdrowia,
- Nadnoteckie Centrum Kultury w Wieleniu,
- Świetlice środowiskowe.

IX. PRZEWIDYWANE REZULTATY PROGRAMU

Realizacja Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2026-2028 Gminy Wielen ma na celu uświadomienie rodzinom przeżywającym trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczej, że ich sytuacja nie musi być trwała. W wyniku przeprowadzonych działań przewidywane jest osiągnięcie następujących rezultatów:

- polepszenie sytuacji dziecka i rodziny,
- wzmocnienie lub przywrócenie poczucia bezpieczeństwa socjalnego,
- ograniczenie zjawiska niedostosowania społecznego,
- zminimalizowanie negatywnych zachowań oraz stworzenie skutecznego systemu wsparcia dla rodziny i dziecka;
- wzrost świadomości społeczeństwa na temat prawidłowego funkcjonowania rodziny i poprawnych relacji rodzinnych,
- Poprawa funkcjonowania rodzin z problemami opiekuńczo-wychowawczymi, przeciwdziałanie patologiom społecznym,

- Zabezpieczenie podstawowych potrzeb bytowych rodzin celem zapobiegania powstawaniu sytuacji kryzysowych,
- Poprawa i wzrost jakości w zakresie funkcjonowania rodziny,
- Wzrost świadomości społeczeństwa na temat prawidłowego funkcjonowania rodziny i poprawnych relacji rodzinnych,
- umożliwienie dzieciom umieszczonym w pieczy zastępczej powrotu do rodziny naturalnej poprzez przywrócenie jej prawidłowych funkcji,
- rozwój efektywnej współpracy pomiędzy instytucjami i organizacjami realizujących program wspierania rodziny.

XI. MONITORING PROGRAMU

Monitoring realizacji Programu Wspierania Rodziny na lata 2026-2028 Gminy Wieleń będzie opierał się przede wszystkim na gromadzeniu i analizowaniu danych będących w posiadaniu Miejsko - Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej, jako koordynatora Programu i jednocześnie instytucji wiodącej przy jego realizacji. Dodatkowo pozyskiwane będą informacje od innych instytucji i podmiotów w zakresie wskazanym w Programie. Zebrane dane pozwolą na kontrolę postępu realizacji poszczególnych zadań oraz podjęcie działań korygujących. Głównymi obszarami monitorowania Programu będą wyznaczone zadania, zgodnie z przyjętymi celami. Informacje z realizacji Programu wraz ze wskazaniem potrzeb będą zawierane w kompleksowej informacji z działalności MGOPS za dany rok oraz będą przygotowywane sprawozdania roczne, o których mowa w art.179 Ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

XII. ŹRÓDŁA FINANSOWANIA PROGRAMU

Źródłem finansowania zadań określonych w Gminnym Programie Wspierania Rodziny na lata 2026-2028 dla Gminy Wieleń są środki finansowe poszczególnych podmiotów realizujących zadania na rzecz dziecka i rodziny (budżet gminy i powiatu), a także mogą być środki uzyskane z dotacji z budżetu państwa, dotacji unijnych oraz środki organizacji pozarządowych.

XIII. PODSUMOWANIE

Gminny Program Wspierania Rodziny jest dokumentem otwartym i długofalowym. Będzie podlegał ewaluacji w zależności od występujących potrzeb rozpoznawanych i ustalanych przez podmioty zajmujące się sprawami rodziny.

Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2026-2028 Gminy Wieleń zakłada stworzenie optymalnych warunków dla poprawy jakości życia rodzin z dziećmi. Wsparcie rodziny będzie miało charakter profilaktyczny, ochronny, wspierający a samej rodzinie w pierwszej kolejności zostaną stworzone możliwości samodzielnego mierzenia się ze swoimi problemami. Niezbędne jest systematyczne podnoszenie świadomości społecznej w zakresie przyczyn i skutków dysfunkcji oraz promowanie rodzinnego stylu życia. Tylko w takich okolicznościach można zwiększyć jej szanse na prawidłowe funkcjonowanie w środowisku oraz wykorzystanie własnej aktywności i wewnętrznego potencjału w celu zdobywania nowych umiejętności.

Aby osiągnąć zamierzone cele w realizację programu powinny włączyć się aktywnie instytucje, placówki i organizacje, które swoimi działaniami, wspierają dzieci i rodziny.

Gminny Program Wspierania Rodziny będzie realizowany przy współpracy lokalnego samorządu, instytucji i organizacji pozarządowych oraz innych podmiotów zajmujących się sprawami rodziny. Stanowi on dokument wyznaczający cele i zadania, w związku z tym wymaga oceny i weryfikacji efektywności podejmowanych zadań.

Spodziewanym efektem realizacji programu ma być polepszenie sytuacji dziecka i rodziny, zwiększenie poczucia bezpieczeństwa socjalnego, ograniczenie patologii społecznej, zminimalizowanie negatywnych zachowań oraz stworzenie skutecznego systemu wsparcia dla rodziny i dziecka.

Uzasadnienie

do projektu uchwały Rady Miejskiej w Wieleniu w sprawie przyjęcia „Gminnego Programu Wsparcia Rodziny w Gminie Wielen na lata 2026-2028”

Obowiązek wspierania rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych oraz organizacji pieczy zastępczej, w zakresie ustalonym przez ustawę z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej spoczywa m. in. na jednostkach samorządu terytorialnego.

Do zadań własnych gminy zgodnie z art. 176 pkt 1 ww. ustawy, należy w szczególności opracowanie i realizacja 3-letnich gminnych programów wsparcia rodziny.

Celem głównym programu jest wsparcie rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych oraz tworzenie warunków sprzyjających jej prawidłowemu funkcjonowaniu.

W związku z powyższym przyjęcie uchwały jest uzasadnione.